

CHM

Bijdrage van Herman Wessel
Thursday, 15 November 2007
Gewijzigd op Friday, 4 January 2008

CHM

In een oud tijdschrift vond ik onderstaand artikel over de Centrale Handels Maatschappij, voor Coevorden kortweg de "Centrale" genoemd. De CHM beheerde diverse zeer markante gebouwen in de Oude Veste, het bijzondere pand aan het Kasteel, aan de haven het hoge gebouw van magazijn De Vlijt en de twee pakhuizen van het Arsenaal.

Het artikel is integraal overgenomen en door mij met wat bijzondere foto's geïllustreerd.

Â

Â

Â

De Centrale Handels Maatschappij

De agrarische streek rond Coevorden heeft niet alleen behoefte aan een gelegenheid, waar de landbouwers de verbouwde fabrieksaardappels tot meel kunnen laten verwerken en waar het stroo van het koren gebruikt wordt om verwerkt te worden tot carton. Het graan dat voor eigen gebruik in eigen bedrijf niet nodig is, moet ook verkocht kunnen worden, terwijl tevens behoefte bestaat aan een onderneming die prima veevoerders kan leveren. Daarom past in het kader van de welvaartsbronnen die Coevorden heeft, een Vennootschap als de Centrale Handelsmaatschappij, welke granen en lijnkoeken verhandelt en tevens exploiteert een grossierderij in koloniale waren, grutterswaren en aanverwante artikelen.

Deze maatschappij koopt in de omgeving van Coevorden, zowel in Drenthe als Overijssel de granen op bij landbouwers en handelaren. De betekenis van een zaak als deze is speciaal in den laatsten tijd toegenomen, omdat de regering den uitpoot van fabrieksaardappelen beperkte en de veenkoloniale boeren en ook andere landbouwers, zich genoodzaakt zagen meer koren te verbouwen, dan normaal in hun landbouwkundige plannen past. De opgekochte granen worden samengebracht in pakhuizen te Coevorden en vandaar per scheepsgelegenheid weer afgeleverd, zoowel naar het binnen- als naar het buitenland.

Ook deze zaak is klein begonnen. Aanvankelijk van zij het eigendom van de heer G. Levie. Die verhandelde granen en lijnkoeken. In 1919 is de zaak omgezet in een N.V., genaamd de Centrale Handelsmaatschappij, onder Directie van den heer J. Kuipers.

In de tijden dat het nog mogelijk was, om vanuit Coevorden zaken te doen met de verschillende particulieren in de graafschap Bentheim, een Duitsch gebied, dat sinds vele tientallen jaren zeer nauwe handelsrelaties met Coevorden heeft gehad, bezet de Centrale Handelsmaatschappij een zeer uiotgebreed handelsgebied in Duitschland. Thans is dat gebied verloren gegaan. Voor het verloren Duitsche gebied heeft men ander terrein gezocht. Die poging is geslaagd door uitbreiding der Handelsrelaties in Overijssel en Drenthe.

De Vennootschap heeft de alleenverkoop van Inlandsche tarwebloem van de N.V. Meelfabrieken Noury en van der Lande te Deventer en tevens de alleenverkoop voor veevoeder van de bekende fabrieken N.V. Oliefabrieken "CalvÃ©-Delft" te Delft.

De N.V. is opgericht voor machinale reiniging en sorteering en heeft voor deze inrichting, maar vooral door hare uitbreiding in 1919, hare betekenis voor Coevorden en daarom heen gelegen agrarische gebieden, belangrijk vergroot.

Â Â Een factuur van de CHM uit 1924 voor de levering van 3 kisten Sunlightzeep!

De aanvoer van de goederen geschiedt als regel per schip daar alle pakhuizen van de Vennootschap aan het water liggen zoodat vervoer per schip zeer geschikt kan geschieden. Ook de aflevering geschiedt voor een belangrijk deel per schip. De beurtvaartdiensten, welke Coevorden zoo wel naar Twenthe naar Zwolle en Meppel, als naar de Drentsche VeenkoloniÃ«n heeft,Â vervoeren een belangrijk deel van de goederen naar de clientÃ«le dezer maatschappij.

Â Â Â Een ets uit 1912 van het huis van de heer Levie aan het Kasteel, het geeft een fraai overzicht van een stukje Coevorden.

Â Ook wordt voor vervoer nog verder gebruik gemaakt van de goederentrans, welke nog altijd rijden, terwijl tenslotte eigen vrachtauto's gebruikt worden. Deze kan geen enkele zaak missen, welke wil zijn een onderneming, die van zich zelf naar waarheid kan zeggen, dat de clientÂle naar wensch bediend wordt en daardoor voor zich zelf een fundament legt waarop in de toekomst kan worden voortgebouwd tot versteviging en uitbreiding van datgene wat dankzij energie, doortastendheid en zakeninzicht, het econimisch leven schraagt van een stad, welke in de geschiedenis van ons land meerdere malen met eere is genoemd!

Â

Â EenÂ overzicht foto genomen vanaf de hoek van het Landschrijvershuis met het 'nep' hunebed wat eerder bij de woning van dr K.A.J. de Vries gesitueerd was! Door de uitbreiding van het gemeentehuis is dit fraaie stadsgezicht niet meer zo te zien.

Â